

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci navrhovateľa: **H. a.s.**, IČO: X., zastúpený advokátkou JUDr. M., Š., proti odporcovi: **N. s.r.o.**, IČO: X., zastúpený advokátom JUDr. P., o nekalosúťažné konanie a zdržanie sa zasahovania do práv k ochrannej známke, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júna 2007 č.k. 9 Cbs 140/04-140, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. júna 2007 č.k.9 Cbs 140/04-140 **m e n í** tak, že žalobu navrhovateľa v napadnutej časti **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v sume 32 236 Sk do 3 dní na účet právneho zástupcu odporcu.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti uplatneného práva na uverejnenie ospravedlnenia žalobu zastavil, prikázal odporcovi zdržať sa označovania a uvádzania na trh akejkoľvek zeleninovej omáčky s označením alebo zameniteľným s jeho označením „Cigánska omáčka“, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ďalej prikázal odporcovi stiahnuť z trhu všetky výrobky, na ktorých je uvedené označenie zhodné s označením navrhovateľa „Cikánska omáčka“, resp. s jeho slovenským prekladom „Cigánska omáčka“, ako

aj všetky písomné a akékoľvek materiály, na ktorých je umiestnené zhodné označenie alebo preklad do slovenského jazyka, do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 150 000 Sk a náhradu trov konania vo výške 31 811 Sk.

Navrhovateľ proti odporcovi návrhom zo dňa 7.9.2004 uplatnil právo na zdržanie sa zasahovania do práv k ochrannej známke „Cikánska omáčka“ a nekalosúťažného konania. V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že navrhovateľ osvedčil zápis ochrannej známky 194208 ÚPV ČR a certifikátom č. 706352 na „Cikánsku omáčku“ zaregistrovanú ako medzinárodnú ochrannú známku s platnosťou aj pre Slovenskú republiku pre výrobok, kečupovú omáčku so zeleninou. Odporca vyrába a ponúka na trhu zeleninovú omáčku označenú zhodne s označením navrhovateľa a priemernému spotrebiteľovi preto zameniteľnú. V časti návrhu na uverejnenie ospravedlnenia navrhovateľ zbral návrh späť, preto súd prvého stupňa v tejto časti konanie zastavil. Ďalej v odôvodnení rozsudku uviedol, že navrhovateľ patrí medzi známych potravinových výrobcov na slovenskom trhu, označenie „Cikánska omáčka“ nie je druhovým označením, z tohto slovného spojenia je druhovým označením omáčka a pre priemerne pozorného spotrebiteľa môže iné balenie, ktoré používa odporca s označením „Cikánska omáčka“, resp. „Cigánska omáčka“ vyvolať dojem, že ten istý výrobca rozšíril svoj sortiment omáčok. Mal za to, že pre posúdenie skutkovej podstaty nekalej súťaže podľa § 47 Obchod. zák. vyvolávanie nebezpečenstva zámery je postačujúca skutočnosť a nie je potrebné zistenie, že k takejto zámene výrobku skutočne dochádza. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o primeranom zadosťučinení vyjadrenom v peňažnom ocenení vychádzal z prehľadov o odbere sporného výrobku za roky 2001 až 2004, z ktorých zistil pokles tržby, ktorý mohol byť spôsobený aj výrobou zhodne označeného výrobku odporcu a preto sumu uplatnenú navrhovateľom vo výške 150 000 Sk považoval z tohto dôvodu za primeranú.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní plne úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania a to trov súdneho poplatku vo výške 5 000 Sk a trov právneho zastúpenia za päť úkonov právnej pomoci, režijný paušál.

Proti tomuto rozsudku sa včas odvolal odporca. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh zamietnuť alebo rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal práva k svojej ochrannej známke a z nekalej súťaže k označeniu svojej omáčky „cigánska omáčka“ na základe prvenstva predaja tohto výrobku na Slovensku pod týmto označením a toto označenie má chránené ochrannou známkou. Nikdy však nenamietal zameniteľnosť vzhľadu etikety omáčky odporcu s jeho etiketou a zameniteľnosť fľaše omáčky odporcu s jeho fľašou, podľa názoru odvolateľa

z dôvodu, že tieto nie sú zameniteľné. Taktiež použitie výrobkov odporcu, na tepelnú prípravu a navrhovateľa, na dochucovanie, sú rozdielne a nemôže dôjsť k ich zámene. Ďalej poukázal na druhové označenie názvu výrobku navrhovateľa a ako také nemôže požívať ochranu slovej ochrannej známky. Na základe návrhu na výmaz ochrannej známky navrhovateľa z dôvodu nedostatku jej rozlišovacej schopnosti ÚPV SR potvrdil svoje prvostupňové rozhodnutie a to, že medzinárodný zápis slovej ochrannej známky „Cigánska omáčka“ bol vyhlásený za neúčinný od počiatku. Úradom bolo označenie druhovým označením, t.j. označením bez rozlišovacej spôsobilosti. Po rozhodnutí Úradu PV SR navrhovateľ zbral žalobu vo veci ochrany práv z ochrannej známky späť a trval na uplatnení návrhu v časti nekalosúťažného konania a to z práv k označeniu „cigánska omáčka“, ktorý dokladoval rôznymi faktúrami, dodacími listami, obalmi a obsahom z troch kuchárskych kníh a výpisom z databázy ÚPV ČR s vyznačením licencie pre českú spoločnosť V. Tieto predložené listinné doklady odporca považuje za irelevantné, nakoľko nie je možné ani masívnym predajom výrobku monopolizovať druhové označenie ako napr. tatárska omáčka, slovenské halušky, cigánska pečenka, španielsky vtáčik, anglická slanina, oravská slanina, moravské údené a pod. Taktiež tradičné kuchárske knihy nikdy neobsahujú názvy výrobkov ale názvy receptov a viaceré kuchárske knihy, ktoré deklaroval odporca v konaní pred ÚPV SR obsahujú recepty na cigánsku omáčku, čo je dôkazom, že prívlastok cigánsky majú v gastronómii mnohé tradičné jedlá. Výpis z databázy ÚPV ČR s vyznačením licencie pre českú spoločnosť V. sa vzťahuje k českej ochrannej známke, ktorá bola v roku 2005 vyhlásená za neplatnú.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Navrhovateľ poukázal na to, že odporca sa dopustil nekalosúťažného konania v zmysle generálnej klauzuly nekalej súťaže aj špeciálneho ustanovenia § 48 – parazitovania na povesti výrobkov iného výrobcu. Dokladá zoznam kníh slovenských a medzinárodných autorov kuchárskych receptov, v ktorých sa ani v jednom nevyskytuje recept na „cigánsku omáčku“ a poukazuje na to, že knihy uvedené odporcom (Český kuchařský lexikon z roku 1039, Kuchařský lexikon z roku 1067, Nová domácí kuchařka z roku 1970) sú niekoľko desiatok rokov staré, a irelevantné na preukázanie situácie na slovenskom trhu v roku podania žaloby 2004. Ďalej poukazuje na to, že ďalším výrobcom „cigánska omáčka“, ktorého dokladá odporca, je česká spoločnosť V., ktorý však tento výrobok nepredáva bežným spotrebiteľom, ide o dehydrovanú omáčku, tzv. cateringový produkt určený výhradne pre stravovacie zariadenia a navrhovateľ má s týmto výrobcom uzavretú licenčnú zmluvu. Namietol, že navrhovateľ ako prvý uviedol konzervované výrobky s označením „cigánska omáčka“ na trh v SR. Viacročným

masívnym používaním tohto označenia svojho výrobku sa stal tento výrobok príznačným pre navrhovateľa, čo dokladoval množstvo faktúr a dodacích listov za obdobie rokov 2002-2004.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací / § 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v celom rozsahu a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Po späťvzátí časti návrhu žalobcom, v časti týkajúcej sa ochrany práv z ochrannej známky a zastavení konania v tejto časti, predmetom konania, ktorým sa súd prvého stupňa a po odvolaní žalovaného v tejto časti aj odvolací súd zaoberal a skúmal, zostal uplatnený nárok žalobcu na ochranu nekalosúťažného konania podľa ust. § 44 a § 48 Obchod. zák.

Podľa ust. § 44 ods. 1 Obchod. zák. nekalou súťažou je konanie v hospodárskej súťaži, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a je spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Nekalá súťaž sa zakazuje.

Podľa ust. § 48 Obcho. zák. parazitovaním je využívanie povesti podniku, výrobkov alebo služieb iného súťažiteľa s cieľom získať pre výsledky vlastného alebo cudzieho podnikania prospech, ktorý by súťažiteľ inak nedosiahol.

Všeobecné vymedzenie nekalej súťaže v citovanom ustanovení § 44 ods. 1 Obchod. zák. obsahuje naplnenie podmienky konania v hospodárskej súťaži, konanie v rozpore s dobrými mravmi a spôsobilosť privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Účastníci sú právnické osoby zaoberajúce sa podnikateľskou činnosťou v predmete činnosti, okrem inej, výroba a predaj hotových jedál a výroba výrobkov na báze ovocia a zeleniny za účelom dosahovania zisku, preto obidvaja účastníci sú súťažiteľmi v zmysle ust. § 41 Obchod. zák. a ich konanie je konanie v hospodárskej súťaži. Spoločnosti účastníkov boli založené v roku 1992 podľa výpisov z obchodného registra, obidve spoločnosti okrem iného majú v predmete podnikania výrobu potravín. Z uvedeného je zrejmé, že účastníci začali na Slovensku podnikáť v rovnakom období, obidve spoločnosti si budovali a získavali dobré meno v oblasti predaja potravinových výrobkov, obidve spoločnosti vynaložili a vynakladajú nemalé finančné prostriedky a úsilie na získavanie spotrebiteľov a dosahovanie ziskov. V tejto polohe zisťovania postavenia spoločností a budovania „dobrého mena“ na slovenskom spotrebiteľskom trhu majú účastníci rovnaké postavenie a z toho plynúce konkurenčné úsilie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal iné, odlišné postavenie na trhu s potravinovými výrobkami a zvlášť v predaji konkrétneho výrobku „cigánska omáčka“. Obidve spoločnosti vyrábajú „cigánku omáčku“. Navrhovateľ vo forme kečupového ochucovadla-kečupovú omáčku so zeleninou balenú v kečupovej fľaši so štíhlym hrdlom a odporca vo forme polotovaru určeného na tepelne spracovaný výrobok s označením M. omáčka cigánska vo fľaši valcového tvaru. V danom

prípade nebola splnená základná podmienka naplnenia parazitovania na povesti a to podmienka existencie subjektu navrhovateľa, ktorého známosť a výnimočnosť na trhu sa rozhodol odporca využiť vo svoj prospech, ani existencia známeho výrobku „cigánska omáčka“, na ktorej povesti by mohol a mal odporca parazitovať. Navrhovateľ v konaní nepreukázal povest' výrobku „cigánska omáčka“ v podvedomí spotrebiteľov, či obchodných partnerov, ktorá by bola výrobou a distribúciou výrobku odporcu ohrozená alebo z tejto povesti parazitované. Navrhovateľ v konaní nepreukázal ani neosvedčil žiadne konanie odporcu smerujúce k parazitovaniu na povesti predloženými ponukovými letákmi, materiálom uverejneným na internete, zoznamom odberateľov svojho výrobku a vystavenými faktúrami za dodaný tovar. Akýkoľvek potravinový výrobok označený druhovo ako „cigánsky“ evokuje potravinový výrobok z ľahko dostupných, nenáročných potravinových surovín alebo nenáročnú, ľahko dostupnú a na pracovný postup jednoduchú úpravu pokrmu, čo je už historicky dané, bez ohľadu na to, ako sa tento prívlastok používa v oficiálnych názvoch pokrmov niekoľko storočí (a nie len desaťročí ako to namieta navrhovateľ) dozadu, či už v kuchárskych knihách ale aj v literatúre. Toto časové „neobmedzenie“ dáva práve tomuto označeniu „cigánske“ druhovosť označenia v spojení s akýmkoľvek iným slovom (ako napríklad pečenka, fašírka, omáčka, strik a pod.). Používanie takéhoto označenia v masívnom rozsahu v určitom časovo obmedzenom období (navrhovateľ toto označenie podľa predložených dokladov používa na Slovensku od roku 2001-2002 a odporca od roku 2004) preto neposkytuje právo a teda aj právnu ochranu na absolútne a jedinečné označenie jeho výrobkov týmto druhovým označením pred použitím rovnakého označenia iným konkurenčným výrobcom pri zabezpečení všetkých zákonom stanovených pravidiel hospodárskej súťaže.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné a preto v zmysle ust. § 220 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh navrhovateľa v napadnutej časti takajúcej sa uplatnenia práv z nekalej súťaže zamietol.

Podľa ust. § 142 ods. 1 prvá veta O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému odporcovi priznal náhradu prvostupňového konania za úkony právnej pomoci – prevzatie a príprava 5 150 Sk (§ 13 ods. 1 zák.č. 163/2002 Z.z.), vyjadrenie k návrhu navrhovateľa 5 150 Sk, vyjadrenie k odvolaniu proti predbežnému opatreniu 2 575 Sk (§ 16 ods. 2 písm. c/ zák.č. 163/2002 Z.z.), účasť na pojednávaní dňa 30.6.2005 vo výške 1/4 1287,50 Sk (§ 14 ods. 3 zák.č. 655/2004 Z.z.), účasť na pojednávaní dňa 20.12.2005 vo výške

1/4 1287,50 Sk, účasť na pojednávaní dňa 28.6.2007 vo výške 5150 Sk, režijný paušál 3 x 150 Sk, 2 x 164 Sk, 1 x 178 Sk a odvolacieho konania za 2 úkony právnej pomoci a to vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa a účasť na odvolacom pojednávaní dňa 11.6.2008 2 x 5150 Sk a 2 x 190 Sk paušálnu náhradu v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. a § 153 ods. 2 O.s.p., spolu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 32 236 Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 11. júna 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu